

21. 9. 2007

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Důvody vzniku nové právní úpravy úpadkového práva

Dne 1.1.2008 by měla nabýt účinnosti nová, komplexní právní úprava úpadkového práva, přesněji řečeno insolvenčního řízení. Jedná se o zákon č. [182/2006](#) Sb., tedy insolvenční zákon, a zákon č. [312/2006](#) Sb., tedy o zákon o insolvenčních správcích. V tomto článku bych se rád zaměřil na některé důvody vzniku této nové právní úpravy.

Řešení dlužníkovu úpadku zvláštním soudním řízením je zcela nezbytné. Pro řešení úpadku dlužníka totiž není možno užít zcela standardní procesní prostředky, a to především s ohledem na množství věřitelů a ne vždy zcela dostatečný majetek dlužníka, kterým se mají tito uspokojit. Samotná právní úprava úpadkového práva, dnes obsažena především v zákoně č. [328/1991](#) Sb., v platném znění, tedy v zákoně o konkursu a vyrovnání, má za svůj cíl minimalizovat, respektive vyloučit, jakoukoliv preferenci kteréhokoliv věřitele. Výjimky samozřejmě mohou být odůvodněny postavením věřitelů a povahou jejich pohledávek.

Jak jsem již výše uvedl, dnešní právní úprava úpadkového práva je především řešena zákonem č. [328/1991](#) Sb. (dále jen ZKV). Tato právní úprava v současné době již zaostává s ohledem na hospodářský vývoj. Během aplikace ZKV bylo nutno tento zákon měnit a přizpůsobovat novým potřebám, což se však dělo pouze formou novel ZKV. Tyto novely se však ukázaly jako nepostačující. Samotný ZKV vznikl v době, kdy typickým úpadcem byl malý podnikatel a v rámci konkursního řízení se vyskytovala jen hrstka věřitelů. Dnes převážně reprezentují úpadce střední podnikatelé, případně velké společnosti, jež mají více věřitelů, kteří se nemohou pro velký počet účastníků přímo účastnit insolvenčního řízení, dosud konkursního. Proto je dnes nutné se více jak dříve zabývat orgány věřitelů, jejich právy a složením, případně samotným vlivem na samotné insolvenční řízení. Jsou to právě ti, kteří jsou předpokladem existence úpadkového řízení, kvůli nimž není možné řešit úpadek dlužníka běžnými procesními prostředky.

Dalším důvodem nutnosti nové právní úpravy je fakt, že ZKV obsahuje pouze dvě formy řešení dlužníkovu úpadku. A to formu likvidační, jež je reprezentována samotným konkursním řízením, a formu sanační, jež je reprezentována vyrovnávacím řízením. Fakt, že u konkursní formy řešení úpadku dlužníka je roční nápad cca 4.000 případů (v roce 2003) a u formy vyrovnání jde o roční nápad cca. 30 případů (v roce 2003), je zcela alarmující. V dnešní době, kdy úpadek velkých obchodních společností může mít makroekonomické a sociální dopady, je zcela nepřijatelné upřednostňovat likvidační formu řešení úpadku dlužníka nad formou sanační. Z tohoto důvodu bylo nutné vytvořit novou formu řízení, kde by bylo možné zvolit z více možností řešení dlužníkovu úpadku a dát tak větší prostor především věřitelům řešit dlužníkovu úpadek primárně sanační formou.

Vytvořit nové způsoby řešení úpadku dlužníka není potřeba jen z důvodu snahy zákonodárců o preferenci sanační formy řešení úpadku dlužníka nad likvidační, ale především z důvodu toho, že ZKV již při svém vzniku s jistými situacemi nepočítal. Jde především o nový trend zadlužování domácností formou spotřebitelských úvěrů.

Dále ZKV již neodpovídal ani trendům „moderní justice“, kdy snaha Ministerstva spravedlnosti ČR je zelektronizovat podávání návrhů, komunikaci se soudem, případně vytvořit internetové portály ve

formě veřejně přístupných rejstříků. S touto modernizací řízení též ZKV nepočítal a ani při své vzniku počítat nemohl.

Jedním z nejzásadnějších problémů ZKV však je i samotná právní úprava konkursních a vyrovnávacích správců (dále jen správců), jejich postavení, vlivu na konkursní řízení a úprava minimální odborné způsobilosti správců. Dnešní právní úprava obsažená v ZKV je zcela nedostatečná a při řešení způsobilosti a postavení správců odkazuje na prováděcí právní předpis. Snahou nové právní úpravy, a to především v rámci zákona č. [312/2006 Sb.](#), je tento stav řešit a zesílit tak tlak na odbornost a kvalifikaci samotného správce, jenž by měl být garantem řádného a hospodárného nakládání s dlužníkovým majetkem.

Samozřejmě výše jsem se zmínil o nejdůležitějších důvodech, proč bylo nutné přijmout novou, komplexní právní úpravu řešení úpadku dlužníka. Komplexní rozbor důvodů, které vedly zákonodárce k přijetí nové právní úpravy, by byl jistě více rozsáhlejší, to však nebylo cílem tohoto článku.

Mgr. Václav Jindra
advokátní koncipient
Advokátní kancelář Mgr. Tomáše Mužíka
Pařížská 22
110 00 Praha 1
tel: +420224811846
fax: +420224811595

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)